

Tines del mas Sant Esteve

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Mas Sant Esteve, carretera BV1221 Terrassa-Navarcles km 31,9, 08279 Talamanca
Emplaçament Passat el mas St Esteve per la pista forestal a Rocafort, les trobem al peu d'un camí a l'esquerra.

Coordenades:

Latitud: 41.73107
Longitud: 1.90918
UTM Est (X): 409281
UTM Nord (Y): 4620493

Classificació

Número de fitxa 08277-16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Molt mal estat i molta brutícia a l'interior. Convindria una intervenció i netejar-ho.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL 614-I
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 013A00004
Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dj., 10/05/2007 - 02:00

Descripció

És un conjunt format per un grup de dues tines amb dipòsit de planta circular i planta exterior en forma de vuit. La part inferior de la construcció és feta amb pedra i morter de calç i per l'interior els dipòsits es troben recoberts de rajoles de ceràmica envernissada lleugerament corbades. La part superior dels murs és feta amb pedra sense material d'unió, i s'hi localitzen la porta d'accés, comuna per a les dues tines, i una finestra a la tina núm.1. L'esmentada obertura per a l'accés té la mateixa amplada de baix a dalt; la llosa que fa funció de llinda és de 110 cm x 48 cm x 19 cm i reposa sobre els muntants verticals. Sobre els murs s'estén el voladís, construït amb pedres més planes. Les dues cobertes, parcialment enrunades, se sobreposen i són fetes mitjançant el mètode d'aproximació de filades, i a sobre d'elles s'estén una capa de sorra i pedruscall. Els dos brocs no han estat localitzats a causa dels residus acumulats i la vegetació que hi creix al voltant; probablement però es troben al cantó oposat a l'entrada al dipòsit. Actualment les dues tines presenten grans esquerdes verticals als murs i l'interior és ple de deixalles. Tina núm.1 Planta: circular Orientació: Nord Porta (alçada x amplada): 150 cm x 90 cm Alçada del dipòsit: 200 cm Gruix de les parets: 50 cm Rajoles: 39'5 cm x 39'5 cm Conservació de les parets: desperfectes Conservació del sostre: desperfectes Tina núm.2 Planta: circular Orientació: Nord Porta (alçada x amplada): 150 cm x 90 cm Alçada del dipòsit: 200cm Gruix de les parets: 50 cm Rajoles: 39'5 cm x 39'5 cm Conservació de les parets: desperfectes Conservació del sostre: desperfectes No s'hi observa cap tipus de construcció auxiliar.

Història

El recipient fonamental per a l'elaboració del vi al Bages a partir del segle XVII era la tina. A l'edat mitjana la verema era xafada en un recipient de fusta que es coneixia amb el nom de follador i el most s'abocava després en un cup de fusta on es fermentava. L'evolució va portar a la construcció de cups o tines de pedra. Eren rodones o quadrades, fetes amb pedra i morter de calç i impermeabilitzades amb cairons o grans rajoles envernissades de color rogenç. Les tines enmig de les vinyes són la mostra més viva del passat vitivinícola de la comarca del Bages. A principis del XVIII la vinya ja era molt important a la zona del pla. A partir d'aquest moment es va viure una extensió del conreu al Bages, fet que farà proliferar la construcció d'aquest tipus d'estructures de tipus rural. La dificultat de transportar la verema per camins de bast, és a dir, per camins on només passava un animal, i la mateixa escassetat d'animals, determinà la localització de les tines. Tenir la tina a casa era l'opció més lògica en els pobles del pla, on les distàncies eren petites i els camins més bons permetien transportar la verema fins a casa. La problemàtica es presentava en llocs com el terme de Talamanca, d'orografia accidentada, d'hàbitat dispers, i amb camins dolents i enfilats que feien la distància entre la vinya i la casa més llarga. Una opció davant d'això doncs, consistia a construir la tina a tocar del mas principal, mentre que l'altre opció fou construir la tina a la mateixa vinya, de manera que, quan es veremava el raïm, anava directe a la tina. Amb la fil·loxera i el progressiu abandonament del camp a principis del segle XX, aquestes tines entren en desús. BALLBÈ (1993:7) Les tines enmig de les vinyes responen a un fenomen exclusiu de les Valls del Montcau. Cap altra comarca vitícola de Catalunya gaudeix d'aquest tret específic.

Bibliografia

AA.DD (2005). Tines a les valls del Montcau. Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Farell Editors, Sant Vicenç de Castellet. BALLBÈ, Miquel (1993). Tines al mig de les vinyes a la comarca del Bages. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

